

## Szeged védekezése a ragályos betegségek ellen.

(Saját tudósítónktól.) Az egészségügyi bizottság kedden délután öt órakor ülést tartott dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnöklésével. A polgármester megválasztása óta először elnökölt az egészségügyi bizottság ülésén, amelynek megnyitása után meleg szavakkal üdvözölte dr. Szalay József főkapitányt és dr. Wolf Ferenc főorvost, akik új hivatali minőségükben először jelentek meg a bizottság tanácskozásainál.

Dr. Szalay József főkapitány előadta, hogy a ragályos betegségek csiráit főképpen a legyek és a szunyogok hordják szét, ezek ellen kell tehát védekezni. A legyek és szunyogok viszik szét főképpen a hasihagymáz, a vérhas, a kolera, a himlő és a gyermekhűdés csiráit. Ezek a rovarok főképp vizes helyeken tenyésznek és az emberlakta területeket keresik fel. A mostani évben, amely a vadvizes területekben bővelkedik, különösen szaporák ezek a rovarok. Mivel a háborúból sok ragályos katona kerülhet a városba, a rovarok ellen, amelyek a ragály terjesztői, különösen védekezni kell. A védekezés a következő: *A pincék, istállók, husárusítóhelyek, vágóhídi és gyeptelep tisztántartása.* A szunyogok ellen úgy kell védekezniünk, hogy az iszapos területeket, amelyek a szunyogok tenyészőhelyei, olcsó petróleummal öntsék le.

Dr. Wolf Ferenc az orvosi kar nevében köszönetét fejezi ki a főkapitánynak, aki kezdeményezte, hogy a ragályos betegségeknek a rovarok által való szétterjedését megakadályozzák. A rovarok ellen való védekezésre vonatkozólag a főkapitány javaslatát azzal pótolja még, hogy a személerakodó helyeket *meszes vízzel fertőtlenítsék*; a szeméret zárt ládákból szállítsák el.

A lakosságnak is védekezni kell. Az ablakokat finom hálóval, organtinnal kell befedni. Az ételt szintén be kell takarni; a szobákban pedig légypusztító szereket kell alkalmazni.

Dr. Kovács József arra figyelmeztette az egészségügyi bizottságot, hogy a város külső területe tele van rovartermelő fészkekkel. A tisztaság szempontjából fontos a gőzfürdő tisztántartása is. Minden vonalon hatványozott mértékben kell óvni az egészségügyi érdekeket, mert a népnek nincsen meg az elegendő táplálkozása, mint más években s így kellő ellenálló képességgel nem bír.

Ujlaki Antal szólalt fel ezután. Két körülményre hívja fel a bizottság figyelmét, ami a tisztaság szempontjából nagyon fontos. Az egyik a Nagyköruton kívül levő utcák árkaiban levő szennyvizek leveztetése; a másik pedig a pincékben összegyülemelő talajvíz kiszivattyuztatása.

A bizottság arra az álláspontra helyezkedik, hogy ezt a két kérdést csak az általános csatornázással lehetne megoldani.

Dr. Turcsányi Imre azt indítványozza, hogy füzeteket vagy röpcédulákat nyomásnak és a lakosság között tigy terjesszék a tisztaságra való figyelmeztetést.

A bizottság elfogadta az indítványt és a füzetek megszerkesztésére dr. Turcsányi Imrét, Ujlaki Antalt és dr. Wolf Ferencet kérték fel.

Dr. Falta Marcel szerint csak úgy lehetne védekezni a legyek ellen, ha a hatóság minden kiló beszolgáltatót légy után 30 fillért fizetne.

Dr. Szalay József: Tekintettel a nagy drágaságra, akkor makszimáljuk mindjárt a légy árát. (Derültség.)

A bizottság úgy találta, hogy a legyeket és szunyogokat még a petében kell irtani és Wolf Ferenc indítványát fogadta el, amely szerint az álló-vizek a lerakódó-helyei a petéknek, tehát azokat le kell vezetni.

Dr. Somogyi Szilveszter: Több tárgy nem lévén, bejelentem, hogy az elnökségről lemondok, mivel a közegészségügyi bizott-

ságnak a mindenkori főkapitány szokott elnöke lenni. Megválasztásra ajánlom dr. Szalay főkapitány urat.

A bizottság egyhangulag megválasztotta elnökének a főkapitányt, aki ezuttal programot nem adot, hanem az ülést mindjárt te is zárta.

## HIREK

0000

### Május.

Galicia, 1915. május 1.

*El-kiszakadtam messzi tavaszba,  
S a szívem, jaj, sose fájt így;  
Halálos vágyak esői vernek:  
Otthon a jószagu, szép napos utcán  
Nyitnak a májusi kertek,  
Most nyitnak a májusi kertek...*

*S itt én rejtő ködökön bűvök,  
Térdig a vérbe:  
S otthon a jószagu, szép napos utcán:  
Jársz Rea, tiszta fehérbe,  
Vérpiros rózsalevélbe...*

*El kiszakadtam messzi tavaszba,  
S a szívem, jaj, sose fájt így:  
Virágos vágyak meddön porozzák;  
S otthon a jószagu, szép napos utcán  
Nyitnak a májusi rózsák,  
Most nyitnak a májusi rózsák...*  
Kleist.

— **Köszönetnyilvánítás.** A május 2 án rendezett „füsttelen-nap“ alkalmából Szeged város hazafias közönsége ismételtén oly nagy bizonyosságát adta kifogyhatatlan áldozatkészségének, hogy arról csak a legnagyobb elismeréssel és őszinte hála nyilváníásával jegyezhetjük Bizottságunk történetébe azt az újabb fejezetet, mely az eljövendő boldogabb időkben a késő utódoknak is tudomására adja a mostani nagy idők tanuainak önzetlen hazaszeretét. És midőn közönségünk pártfogását hálával köszönjük, egyszermind megemlíteni óhajtjuk mindazokat, kik Hadseregítő Bizottságunk emberbaráti és hazafias törekvéseit ezuttal is oly sikeresen előmozdították. Elsősorban a *szegedi sajtót*, mely tekintélyével és áldozatkészségével támogatja állandóan Bizottságunkat, — a fáradhatatlan és buzgó *szegedi hölgyeket*, kik a gyűjtésben segítségünkre voltak, a *m. kir. 5-ik honvéd gyalogezred pótzászlóaljának parancsnokságát*, a honvédenekar díjtalan átengedéseért. Hálával adózunk továbbá szíves közreműködésükért: *Osányi János királyi tanácsos*, a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank vezérigazgatójának, *Vermes Zsigmond főpénztáros és Nónay Dezső pénztáros uraknak*, *Kőrössy István postafőnök urnak*, *Galiczer Ignáczné postaszállítóknak*, *Bartos Lipót nyomdatulajdonos urnak* 2000 drb nyomtatvány díjtalan szállításáért. Szegeden, 1915. május 11-én. A „Szegedi Nőipar és Házipari Egyesület Hadseregítő Bizottsága“ nevében: Dr. Orkonyi Edéné elnök, Dr. Arany Károlyné ügyvezető-alelnök, Arany Olga titkár.

— **Városi közgyűlés.** Szeged város törvényhatósági bizottsága május 19-én délután 4 órakor tartja meg májusi rendes közgyűlését. Tárgyszorozat: Polgármesteri előterjesztések, interpellációk, indítványok.

— **Második hadi kölcsön.** A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank igazgatósága értesíti a nagyközönséget, hogy a m. kir. pénzügyminisztérium a kibocsátandó 6% és 5½%-os m. kir. hadi kölcsön *aláírási helyéit* intézetünket hivatalosan kijelölte. A hadikölcsönre aláírási előjegyzéseket már most elfogad és arra fog törekedni, hogy az érdeklődők hazafias törekvéseit minden irányban előmozdítsa.

— **Jön a gyűjtőkocsi.** Szerdán május 12-én a gyűjtőkocsi ismét a belvárosban jár. Utirány: Rudolf-tér, Erzsébet-rakpart, Szegfü-utca, Révai-utca, Oroszlán-utca, Bástya-utca, Arany János-utca, Takaréktár-utca, Horváth Mihály-utca, Ferenc József-rakpart. A gyűjtőkocsi raktárhelyisége a Széchenyi-téren, a *Korzó-mozi* házában van.

— **Katonai előléptetések és kiüntetések**  
A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy a király *Birtheimer Frigyes* 7. árckász-zászlóaljbeli hadnagyot, *Tanka Sándor* és *Szabó József* 46-ik gyalogezredbeli hadnagyokat főhadnaggyá léptette elő. Dr. *Iványi András* a 46. gyalogezred tartalékos segédorvosának az ellenséggel szemben teljesített kiünő szolgálata elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet a vitéségi érem szalagján, *Hollósy Sándor* 46. gyalogezredbeli főhadnagynak, aki hősi halált halt az északi harctéren, a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel, *Kolozs Lajos*, az 5. honvéd gyalogezred tartalékos hadnagynak pedig az első osztályu ezüst vitéségi érmét adományozta a király.

— **Osztrák minisztertanács** Bécsből jelentik: A N. Fr. Pr. közli, hogy tegnap délután gróf *Stürgkh* miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett.

— **Vizsgák a szegedi középiskolákban.** A közoktatási miniszter rendelete értelmében az összes középiskolák tanulói ebben a hónapban vizsgáznak. A jövő héten már megkezdődnek a szegedi iskolákban a vizsgálatok; a gimnáziumokban és a főreáliskolákban május 22-én osztják ki a bizonyítványokat.

— **A hadbavonult művészek kiállítása és a város.** Mint már megírtuk, a szegedi ezredekben szolgáló művészek a kulturpalotában képművészeti kiállítást rendeztek és a tárlat jövedelmének 25 százalékát a vak katonák segélyezésére fordítják. Dr. *Cicatricis Lajos* főispán most átiratban fölhitva a polgármester figyelmét arra, hogy a városi tisztviselők pártolják a jótékony célú tárlatot.

— **A mezőgazdasági munkákra rabokat is lehet alkalmazni.** *Balogh Jenő* igazságügyminiszter körrendeletet intézett a hatóságokhoz a raboknak mezőgazdasági munkákra való alkalmazása végett. A napokban leérkezett Szegedre is az igazságügyminiszter körrendelete. A rendelet tudatta a főispánnal, az ügyészséggel és a szegedi börtönigazgatósággal, hogy a mezői munkákra csak olyan letartóztatottakat szabad alkalmazni, akik vétségért, vagy kevésbé súlyos büntetért börtön- vagy fogházbüntetésre vannak ítélve. Azoknak a szegedi gazdáknak, akik igényt tartanak rabmunkásokra, kérelmüket a börtönigazgatósághoz kell benyújtani. A rabmunkásoknak *1 korona 20 fillért kell fizetni naponként*, ezenkívül a munkaadó köteles az ellátásról gondoskodni és az őrizettel járó költségeket a kincstárnak megtéríteni. Azok a szegedi gazdák, akik rabmunkásokat használnak majd mezői munkák elvégzésére, *csakis huszas rabcsoportok átvételére* egyesülhetnek. Rabmunkásosztagok átvétele alkalmával a gazdáknak kötelező nyilatkozatot kell tenni a föltételek szigorú megtartására.

— **Állatvásár Alsótanyán.** A belügyminiszter a városi tanács felterjesztésére megengedte, hogy minden esütörtökön Alsótanyán állat- és takarmányvásárt tartsanak. Ez a vásár némileg enyhíteni fogja a türethetetlen husárákat, ha a husiparosok egyáltalán hajlandók számolni a közönség legjogosabb érdekeivel és igényeivel.

— **Szerb izgatók a szegedi tábla előtt.** *Dulyevác József* újvidéki magánhivatalnokot a törvényszék két hónapi fogházra ítélte izgatásért. A szegedi ítélőtábla kedden tárgyalta ezt az ügyet és Dulyevác büntetését